

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

- candidat: Simina-Maria TERIAN-DAN -

1. Rezumat (în limba română)

Teza de abilitare ce poartă titlul *Studiul limbii române. De la analiza discursului la abordările computaționale* prezintă realizările mele științifice și profesionale în perioada de după obținerea titlului de doctor în Filologie (2011), precum și planul de dezvoltare a carierei. Teza sintetizează îndeosebi activitatea mea didactică și de cercetare focalizată pe studiul limbii române din diverse perspective disciplinare și interdisciplinare implicând, în grade diferite, analiza discursului, lingvistica integrală, gramatica (infra- și transfrastică), stilistica, lingvistica cognitivă și lingvistica de corpus (uneori cuplată cu instrumente computaționale). Lucrarea de față descrie realizări originale rezultate din activitatea mea didactică și științifică. Teza are următorul cuprins:

1. Evoluția carierei didactice și științifice, cu subdiviziunile:

1.1. Formarea profesională, în care sunt menționate obținerea diplomei de licență în Filologie (la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu [ULBS], Facultatea de Litere, Istorie și Jurnalistică, specializarea „Limba și literatura română – Limba și literatura franceză”, 2002), a diplomei de Studii Aprofundate (ULBS, Facultatea de Litere și Arte, specializarea „Stilistica limbii române”, 2003), a diplomei de doctor în Filologie (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, 2011), precum și parcurgerea programului postdoctoral „MINERVA – Cooperare pentru carieră de elită în cercetarea doctorală și postdoctorală” (2014–2015). De asemenea, menționez aici și stagiile de cercetare la Universitatea Catolică din Leuven și University of Massachusetts – Boston, precum și participarea la școala de vară a Universității Oxford.

1.2. Activitatea didactică, detaliată pe cinci niveluri: a) grade universitare obținute (în prezent, sunt conferențiar la ULBS, Facultatea de Litere și Arte, Departamentul de Studii Romanice); b) disciplinele predate în învățământul universitar; c) publicarea de materiale didactice (o ediție a unui autor canonic cuprinzând teme și exerciții, un curs practic pentru studenții străini); d) coordonarea de programe de studiu (Programul pregător de limba română pentru cetățenii străini), organizarea de manifestări științifice (Colocviul Național Studentesc „Lucian Blaga”) și editarea de publicații destinate studenților și masteranzilor (*Caietele „Lucian Blaga”*); e) experiența internațională (două mobilități de predare în Germania și Spania).

1.3. Activitatea științifică, detaliată pe următoarele planuri:

1.3.1. Participarea la manifestări științifice internaționale și naționale. Până în prezent, am fost membru în comitetul de organizare a două conferințe internaționale. De asemenea, după obținerea titlului de doctor, am participat cu lucrări la 9 manifestări științifice desfășurate în străinătate (SUA, Italia, Spania, Polonia, Slovacia) și la 41 de manifestări desfășurate în România.

1.3.2. Participarea la proiecte de cercetare internaționale și naționale, cu accent pe **capacitatea de a coordona echipe de cercetare.** Până în momentul actual, am participat, în calitate de director (PI), manager executiv, coordonator de echipă, membru sau beneficiar, la 8 proiecte de cercetare naționale și internaționale. În cadrul acestora, am fost/sunt: director (PI) în 2 proiecte naționale (*Fenomenul „fake news” în limba română. O abordare discursiv-computațională*, proiect UEFISCDI de tip TE, cod PN-III-P1-1.1-TE-2019-1794, durata 15.09.2020-14.09.2022, respectiv *Prezervarea, transformarea și studierea patrimoniului lingvistic românesc în contextul globalizării*, proiect UEFISCDI de tip PHE, cod PN-IV-P8-8.1-PRE-HE-ORG-2023-0035, durata 01.10.2023-31.12.2025), manager executiv într-un proiect internațional, coordonator de echipă într-un proiect național, membru în echipa a două proiecte naționale, beneficiar a două proiecte finanțate instituțional (dintre care unul cu finanțare internațională). În cadrul acestor proiecte, am avut până acum în subordine directă sau indirectă un număr de 39 de cercetători.

1.3.3. Lucrări publicate. Am publicat, în calitate de autor, coautor sau coordonator, 3 volume de autor (*Textemele românești. O abordare din perspectiva lingvisticii integrale*, Editura Institutul European, Iași, 2015; *De la frază la text. Elemente de teorie și analiză gramaticală*, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2019; *Literar vs. non-literar. Studii de analiză a discursului*, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2020), 4 volume în calitate de coautor (autor de capitole), 2 ediții (una literară, una științifică), 2 numere speciale de reviste științifice (coordonate în colaborare), 2 cursuri universitare, 37 de lucrări în reviste sau volume de conferințe (30 de articole/capitolele, 7 recenzii), dintre care articolele/capitolele în publicații cotate/indexate WoS, SCOPUS, EBSCO, ERIH Plus sau CNCS ori în volume apărute la edituri prestigioase din străinătate (Elveția, Franța, Italia, Singapore).

Realizările semnificative în domeniul științelor limbii fac obiectul unei secțiuni separate și vizează următoarele discipline și teme: **A. Studiul textemelor și al altor elemente gramaticalizate** (contribuția teoretică la (re)definirea noțiunii de „textem” și la clasificarea fenomenului aferent; contribuția analitică la studiul unor

„cazuri” specifice, precum expresia idiomatică a furiei în textemele limbii române, redimensionarea textemelor caragieliene în discursul public actual și interpretarea romanului sadovenian *Creanga de aur* din perspectiva textemelor prezente în structura sa); **B. Analiza discursului (literar și non-literar)**, cu accent pe anumite situații specifice, precum discursul puterii în documentele referitoare la Transilvania din secolele XI-XIV, rolul metaforei în discursul științific contemporan sau al dialogismul în schițele lui I. L. Caragiale); **C. Abordări cantitative și computaționale** (contribuția la studiul unor cazuri concrete, precum evoluția metaforelor conceptuale ale identității românești și europene în discursul public autohton de dinainte și de după integrarea în UE, discursul public al NATO, discursul jurnalistic contemporan referitor la „criza economică”; contribuția la antrenarea unui LLM – „mare model de limbă” – pentru limba română); **D. Știrile false ca subiect interdisciplinar** (propunerea unei noi definiții și a unei noi clasificări privind știrile false – și știrile în general –, analiza computațională a modalităților de identificare și de evaluare a știrilor false; studiul responsabilității utilizatorilor cu referire la distribuirea de știri false).

1.3.4. Recunoașterea profesională, care vizează șase aspecte: a) premii obținute (două); b) afilierea la structuri de cercetare specializate (sunt membru într-un centru de cercetare național și particip la coordonarea unui laborator lingvistic internațional); c) recenzii și citări ale lucrărilor proprii (3 recenzii, 98 de citări); d) expertiză profesională (membru, până acum, într-un comitet de redacție, în trei comisii de susținere ale unor teze de doctorat și în cinci comisii de ocupare a unor posturi didactice sau de cercetare); e) colaborarea cu cercetători din străinătate (3 colaborări mai importante, cu cercetători din Franța, Italia, Finlanda și Polonia); f) prezența în baze de date internaționale și în biblioteci ale unor universități de prestigiu din țară și din străinătate.

2. Direcții de dezvoltare a carierei didactice și științifice. Am avut în vedere aici patru direcții de dezvoltare a carierei: a) activitatea didactică; b) implementarea proiectelor de cercetare în care sunt implicată în momentul de față, în special CORECON și PATLIRO; c) inițierea de noi proiect de cercetare, focalizate pe problema știrilor false în social media și pe problema predării și a învățării limbilor naționale la nivelul Alianței FORTHEM; d) publicarea unui volum ca unic autor la o editură de prestigiu din străinătate (cartea se va intitula *Fake News as Microgenre: From the COVID-19 Pandemic to the Russian-Ukrainian War*, iar pentru publicarea ei voi avea în vedere editura Springer).

3. Bibliografie (lista lucrărilor citate).

2. Abstract (in English)

The habilitation thesis titled *The Study of the Romanian Language. From Discourse Analysis to Computational Approaches* presents my scientific and professional achievements in the period following the attainment of the title of Doctor in Philology (2011), as well as my career development plan. The thesis synthesizes, in particular, my teaching and research activities focused on the study of the Romanian language from various disciplinary and interdisciplinary perspectives, involving, to varying degrees, discourse analysis, integral linguistics, grammar (intrafrastic and transfrastic), stylistics, cognitive linguistics, and corpus linguistics (sometimes coupled with computational tools). This work describes original achievements resulting from my teaching and scientific activity. The thesis has the following structure:

1. Evolution of my teaching and scientific career, with the following subdivisions:

1.1. Professional Training. This section mentions the attainment of my Bachelor's degree in Philology (at Lucian Blaga University of Sibiu [ULBS], Faculty of Letters, History, and Journalism, specialization "Romanian Language and Literature – French Language and Literature," 2002), the Advanced Studies diploma (ULBS, Faculty of Letters and Arts, specialization "Stylistics of the Romanian Language," 2003), the Doctoral degree in Philology (Babeş-Bolyai University in Cluj-Napoca, 2011), as well as participation in the postdoctoral program *MINERVA – Cooperation for Elite Careers in Doctoral and Postdoctoral Research* (2014–2015). Additionally, I mention my research stages at the Catholic University of Leuven and the University of Massachusetts – Boston, as well as my participation in the summer school of the University of Oxford.

1.2. Teaching Activity. This is detailed across five levels: a) academic ranks obtained (I am currently an Associate Professor at ULBS, Faculty of Letters and Arts, Department of Romance Studies); b) courses taught in higher education; c) publication of teaching materials (an edition of a canonical author including tasks and exercises, and a practical course for foreign students); d) coordination of study programs (*Preparatory Program of Romanian for Foreign Citizens*), organization of scientific events (*Lucian Blaga National Student Colloquium*), and editing publications for students and master's students (*Caietele „Lucian Blaga”* [The Lucian Blaga Papers]); e) international experience (two teaching mobilities in Germany and Spain).

1.3. Scientific Activity. This is detailed as follows:

1.3.1. Participation in National and International Scientific Events. So far, I have been a member of the organizing committee of two international conferences. Additionally, after obtaining my doctorate, I have presented papers at nine scientific events held abroad (USA, Italy, Spain, Poland, Slovakia) and at 41 events in Romania.

1.3.2. Participation in National and International Research Projects, with a particular focus on my ability to **coordinate research teams**. So far, I have participated as a principal investigator (PI), executive manager, team coordinator, member, or beneficiary in eight national and international research projects. In these projects, I have held the following roles: Principal Investigator (PI) in two national projects (*Fake News in Romanian. A Joint Discursive-Computational Approach*, UEFISCDI TE project, code PN-III-P1-1.1-TE-2019-1794, duration 15.09.2020–14.09.2022; and *Preservation, Transformation, and Study of Romanian Linguistic Heritage in the Context of Globalization*, UEFISCDI PHE project, code PN-IV-P8-8.1-PRE-HE-ORG-2023-0035, duration 01.10.2023–31.12.2025), executive manager in an international project, team coordinator in a national project, member in two national projects, beneficiary of two institutionally funded projects (one with international funding). In these projects, I have directly or indirectly supervised a total of 39 researchers.

1.3.3. Published Works. I have published, as an author, co-author, or editor: three authored volumes (*Textemele românești. O abordare din perspectiva lingvisticii integrale* [Romanian Textemes. An Approach from the Perspective of Integral Linguistics], European Institute Publishing House, Iasi, 2015; *De la frază la text. Elemente de teorie și analiză gramaticală* [From Sentence to Text. Elements of Grammar Theory and Analysis], Lucian Blaga University Publishing House, Sibiu, 2019; *Literar vs. non-literar. Studii de analiză a discursului* [Literary vs. Non-Literary. Studies in Discourse Analysis], Lucian Blaga University Publishing House, Sibiu, 2020), four co-authored volumes (as chapter author), two edited volumes (one literary, one scientific), two special issues of academic journals (co-edited), two university-level courses, 37 papers in journals or conference volumes (30 articles/chapters and seven reviews), of which the articles/chapters in WoS, SCOPUS, EBSCO, ERIH Plus, or CNCS-indexed journals, or in prestigious foreign publishing houses (from Switzerland, France, Italy, or Singapore).

Significant Achievements in Language Sciences. This section covers the following disciplines and topics: **A. Study of Textemes and Other Grammaticalized Elements** (theoretical contributions to defining and classifying “textemes”; analytical

studies on specific cases such as idiomatic expressions of anger in Romanian, reinterpretations of I. L. Caragiale's textemes in contemporary public discourse, and a new reading of Mihail Sadoveanu's *Creanga de aur* [The Golden Bough] based on its embedded textemes). **B. Discourse Analysis** (studies on the discourse of power in historical documents regarding 11th–14th centuries Transylvania, the role of metaphor in contemporary scientific discourse, and dialogism in Caragiale's short stories). **C. Quantitative and Computational Approaches** (studies on conceptual metaphors of Romanian and European identity before and after EU integration, NATO public discourse, contemporary journalistic discourse on the economic crisis; training a large language model [LLM] for Romanian). **D. Fake News as an Interdisciplinary Subject** (advancing a new definition and classification of fake news and news in general, using computational methods for identifying and assessing fake news, and reflecting upon user responsibility in disseminating fake news).

1.3.4. *Professional Recognition*. This section covers six aspects: a) awards received (two); b) membership in specialized research structures (member of a national research center and co-coordinator of an international linguistic laboratory); c) reviews and citations of my works (three reviews, 98 citations); d) professional expertise (member of an editorial board, three doctoral dissertation committees, and five faculty/research position selection committees); e) collaboration with foreign researchers (notable collaborations with researchers from France, Italy, Finland, and Poland); f) inclusion in international databases and university libraries of prestigious institutions.

2. Career Development Directions. This section outlines four career development directions: a) teaching activity; b) implementation of current research projects, especially CORECON and PATLIRO; c) initiation of new research projects focusing on fake news in social media and the teaching/learning of national languages within the FORTHEM Alliance; d) publishing a monograph as a single author at a prestigious international publishing house (*Fake News as Microgenre: From the COVID-19 Pandemic to the Russian-Ukrainian War*, with plans to submit it to Springer).

3. Bibliography (List of Cited Works)